उत्तर शिक्ष है Rudolph Roth: Sanskrit-Wörterbuch, Part 1, Petersburg 1855 चर्सभ्ये (सूर्य गे: Rage. 3, 13. Lagneg. in Ind. St. 2, 282. 283. — उद्द + उच्चाटन (von चट् mit उट्ट्) n. das aus - dem - Wege - Räumen eines च von श्रञ्. Vgl. उच्चा, उच्चकेस्, उच्चेस्, उच्चनीच, उच्चावच.

उच्चेंनस् (von उच्चेस्) adv. P. 5,3,71,Sch. 6,1,163,Sch. laut: स्तुवत्य-स्तृत्यमुद्धके: Рамкат. II, 166. डुन्डु भिनाद उद्यके: H. 62.

उद्यनुम् (उद् + च॰) adj. dessen Augen nach oben gerichtet sind: उ-चनुकराति, ॰ नूभवति, ॰ नूस्यात् P. 5,4,51,Sch.

उच्चटा f. 1) Stolz. — 2) Wandel (चंपा) H. an. 3, 154. — 3) N. verschiedener Pflanzen: eine Species von Cyperus (नाग्रामस्ता Ragan.), de ren Wurzel als Aphrodisiacum gebraucht wird, AK. 2, 4, 5, 25. Suça. 2, 156, 11. fgg. 225, 21. eine Art Knoblauch (লাম্ন) H. an. Abrus precatorius Lin. (गञ्ज), Flacourtia cataphracta Roxb. (भून्याम्लको) Ragan. vulg. निर्विषी, nach Andern चँच्या Вилката im ÇKDR.

उच्चएउ adj. rasch AK. 3,2,32. = म्रवलम्बित (v. 1. म्रविल °) herabhängend (!) H. 1478. — Vgl. चएड.

उ밀러뉴 (3° + 취°) m. Cocusbaum Rågan. im ÇKDR.

उच्चता (von उच्च) f. Ueberlegenheit (Gegens. नीचता) MBn. 3,10635.

उদ্ধনাল (उ°+না°) n. Tanz bei Gelagen H. 281.

उच्चरेव (उ॰ + रे॰) m. ein Bein. Vishņu's oder Kṛshṇa's Trik. 1, 1, 28.

उच्चांत्र (उ॰ + ॿ॰) n. der Name, den Çâk jamuni in der Region der Tushita, als Lehrer der Götter, trug (vgl. श्रातकात) Lalit. calc. 32, 13.

उच्चनीच (उ॰ + नी॰) gaṇa मयूर्ट्यंसकादि zu P. 2,1,72. adj. hoch und niedrig, mannigsaltig, verschiedenartig: द्रष्टारम्चनीचानां कर्मभि-देकिना गतिम् MBB. 14, 427. n. der Höhe- und Tiefestand der Planeten Ind. St. 2,264. Tonwechsel Pusuras. in Ind. St. 1,47. — Vgl. ভদ্মাব্য.

उद्यन्द्र (उद्ग + च °) m. der mondlose Theil —, das Ende der Nacht Так. 1,1,107. Н. 145. ÇABDAR. im ÇKDR. — Vgl. म्रवचन्द्रम्स.

उद्यप (von चि mit उद्व) m. 1) das Auslesen von der Erde: उति प्रध्या-च्चपं नाटपति Çak. 43,3. कुसुमाच्चपावचप Daçak. 63, 13. — 2) das Zulegen, Zuzählen: प्रत्युपसर्मेके।च्चयेन कपालान्येककपालप्रभृतीनाम् Kāts. Ca. 23, 2, 20. 1, 5. 24, 1, 1.2. पुरुषोद्यपेन 16, 8, 25. — 3) Ansammlung, Haufe, Fülle, Menge: कुमुमाञ्चय R. 5,13,61. ससमित्कुस्माञ्चया (वेदिः) 1,32,10. स निर्घृष्याङ्गलिं रामा धैाते मनःशिलोच्चये 2,96,18. सरितः सर्वा गङ्गायाः मलिलोञ्चयाः MBn. 3,8334. nach Synonymen von Haupthaar H. 568. पराञ्चय von Wörtern San. D. 8, 17. वाक्योञ्चय von Sätzen 9, 4. द्रपोच्चय Çik. 42. नैकहच्याच्चयवतीम् (पुरीम्) MBH. 13; 1956. Vgl. शिलो-ञ्चप. - 4) der Knoten, mit dem das Untergewand aufgebunden wird, TRIK. 3,2,14. H.673. — 3) the opposite leg of a triangle (vgl. उच्छ्य 3.) Wils.

उञ्चल (von चल mit उद्) n. der Geist H. 1369.

उद्यो adv. oben (bes. im Himmel), von oben, nach oben: म्रमी य सना निर्हितास उच्चा RV. 1,24,10. उच्चा दिवि 10,107,2. उच्चा व्यंख्यख्वतिः (उषाः) 1,123,2. 2,2,10. 40,4. 9,61,10. 10,106,5. उद्या पतंत्रमरूणं स्प-र्णाम् AV.13,2,36. स्रवं तिप दिवो स्रश्मीनमुद्धा 2,30, 5. 1,33,7. नीचाडुद्धा चेक्रायुः पातेवे वाः herausschaffen 1,116,22. 28,7. TS. 2,3,14,6. उप मा-मुद्या प्वतिर्वभूषाः R.V. 10,183,2. — Entweder von उद्य oder instr. von उद्ञ् (vgl. प्सा von प्मस्).

उद्याचक्र (उ॰ + च॰) adj. das Rad (s. चक्रा) oben habend: (सिञ्चाता) स्रवतमुच्चाचेत्रं परिज्ञानम् । नीचीनेवार्मितम् RV. 8,61,10.

Gegners PRAB. 61, 16. Verz. d. B. H. No. 904-906. als m. und nom. ag. N. eines des 5 Pfeile des Liebesgottes Vet. 7, 3.

उर्ज्ञावृद्ध (उ॰ + वृ॰) adj. den Boden oben habend: (त्रवतान्) उद्मावृद्ध चक्रयां बेह्मबारम् ह्रथ. 1,116,9.

उच्चारें (von चर् mit उद्) m. P. 6,2,7,Sch. 1) Ausleerung, Excremente AK. 2,6,2,18. Taik. 2,6,20. H. 634. Suça. 2,145,18. 234,20. मूत्राद्यीरा न कार्येत् ४12,18. यस्योच्चारं विना मूत्रं सम्यग्वाप्श्च गच्कृति ४४2,19. मृ-त्राचारसमुत्सर्ग दिवा कुर्याहुदङ्गुखः M. 4,50. दाने तपिस शीर्ये च पस्प न प्रवितं मनः । विद्यापामर्वलाभे च मातुरुद्यार् एव सः ॥ Hir. Pr. 15. — 2) Aussprache, Hörbarmachung: तस्य — मनुद्यार: Vop. 1, 2.

उद्घारिक (von चर् im caus. mit उद्) adj. aussprechend, hörbar machend: वर्णान्चारको मुक: Dâjaba. 163, 6.

उद्यार्ण (wie eben) n. das Aussprechen, Hörbarmachen: वार्च: Çıksıla 2. वेदोचारण MBH. 3, 14037. इंड्रकोरा॰ Dev. 10, 9. रेफा॰ P. 1, 4, 56, Sch. श्रनुचार्ण 1,1,60, Sch. उच्चार्णाज Çıçup. 4, 18. उच्चार्णार्थ zur Erleichterung der Aussprache dienend Vop. 1, 2.

उद्यारित (von उद्यार) adj. mit Excrementen versehen gana तारका-दि zu P. 5,2,36. Das partic. praet. pass. von चार im caus. mit उद्ध s. dort. उद्यावचं gana मयूरव्यंसकादि zu P. 2,1,72. adj. hoch und niedrig, gross und klein, mannigfaltig, verschiedenartig AK. 3,2,32. H. 1449. TS. 6,4,3,6. प्राव: ÇAT. BR. 2,3,4,33. कर्म 13,5,1,7. उद्यावचैरभिप्राप-र्ऋषीणां मस्त्रदृष्ट्या भवति Nia.7,3. 1,3.4. उच्चावचा जनपद्धमा ग्रामधर्मा-य़ Åçv. Gṇej. 1,7. उच्चावचं निगच्क्ति Çat. Ba. 14, 5, 1,19. उच्चावचमी-यमान: 7,1,14. ड्योतोंचि M. 1, 38. भूतेषु 6, 73. 12,14.15. MBH. 2, 1216. সন্ধানু R. 2,76,17. 81,2. 84,17. 87,15. 4,31,32. 5,14,43. 6,68,25. Viçv. 3,2. 4,19. — Da ग्रवच gesondert nicht im Gebrauch ist, kann उद्यावच als Zusammenrückung von তন্ত্ৰ (তত্ত্ব + ব) শ্বৰ ব hinauf und hinunter betrachtet werden; vgl. म्राचपराच, म्राचापच, निश्चप्रच.

ত্রীব্রস্কুট m. 1) ein zorniger Mensch. — 2) eine Art Seekrabbe H. an. 4,57. Med. t. 37. — Vgl. उच्चिटिङ्ग, चिङ्गर, चिच्चिटिङ्ग.

उचिद्धि m. ein kleines giftiges Wasserthier, eine Krabbe oder dgl. Suça. 2, 257, 17. 258, 5. 287, 13. — Vgl. das vorherg. Wort.

उच्चंड (von उद् + चूडा) m. ein in die Höhe stehender Büschel eines Banners Halâj, beim Sch. zu Çıç. 3, 13.

उच्चल m. dass. H. 750. — Vgl. म्रवचूल.

उद्विधाप (उद्मेम् + धाष) adj. laut tönend (schreiend, wiehernd, brüllend, rasselnd) AV. 5,20,1. 9,1,8. VS. 16,19. यह मैं घाष स्तनयन्त्रव-वाकुर्वन्निव दक्ति Air. Ba. 3,4. म्रश्चर्य उच्चैंघीष उपब्दिमान्तत्रस्य त्र-पम 4,9.

उद्ये:शिर्म् (उ॰ + शि॰) adj. der den Kopf hoch trägt, ein hochstehender Mann Kumaras. 1, 12.

उद्येः श्रवम् (उ॰ + श्र॰) m. (mit erhobenen Ohren oder laut schreiend) N. des bei der Quirlung des Oceans hervorgekommenen Prototyps und Königs der Rosse AK. 1,1,4,41. TRIK. 1,1,60. H.176. MBH. 1, 366. 1094. fgg. 1190. fgg. Bhag. 10,27. Hariv. 268. 8220. 8924. 12188. R. 1,45,39. Suça. 2, 92, 2. Kumaras. 2, 47. VP. 153.78, N. plur. Naigh. 1, 14. Die Lexicographen bezeichnen es als Indra's Ross. — Vgl. ग्रीइ:श्रवस.